

ELEGANT TRANSITION – MALERI PÅ KANTEN

Om Janne Secher Frausings semimonokrome maleri

Af Trine Rytter Andersen

Janne Secher Frausing har over en årrække arbejdet sig igennem flere serier af malerier, der i kraft af unik systemisk konsekvens parret med en stærk intuitiv fornemmele for farven, stiller en række spørgsmål til malerhåndværket og maleriet som sådan. Værkerne er hemmelighedsfulde og smukke som uslebne diamanter. Æggende og tvetydige leverer de stof til eftertanke vedrørende deres ontologi og formelle kategori.

Serierne udforsker med forskellige afsæt, det polykrome maleris radikaliserings ved at presse farven mod henholdsvis sort og hvid. En serie undersøger det modernistiske perspektiviske rum som farve og flade, men på en måde, hvor rummet til slut nærmest forsvinder for at efterlade et sælsomt aftryk på en tilsyneladende kridhvid eller kulsort overflade. En anden serie dyrker spændingsforholdet, der opstår når et emblematiske figurativt element fra kunsthistorien eller populærkulturen, indsættes i et abstrakt flademaleri, hvorefter det opløses som form i den kromatiske helhed, der til slut presses i baggrunden via en blandingsteknik, igen med sort eller hvid maling, der minder om laving.

Overordnet fokuserer alle serier på overgangen fra polykromt til monokromt maleri – med den raffinerede twist til slut, at den tilsyneladende monokromatiske overflade kun tilnærmelsesvist skjuler det polykrome udgangspunkt, og de figurative elementer, som trænger sig på bag overfladen hvor farven alligevel ulmer og på den måde bidrager til værkets særegne og uigennemskuelige karakter.

Hver serie udvikles fra idé, først på skrivebordet, hvor billedets abstrakte og evt. figurative elementer underkastes en systematisk analyse: et kaos af skitser, skemaer, beregninger og noter bearbejdes til de samler sig i en helhed. Herefter udmåles billedfladens felter og gives et nummer, der relaterer til en bestemt farvekode. Med udgangspunkt i de primære farver og deres reneste blandformer, har Janne Secher Frausing udviklet sin egen farvenøgle, som er grundlaget for værkernes polykrome afsæt.

Ved hjælp af regler for farvernes sammensætning, udbredelse og sammenstød etableres det flerfarvede udtryk. Allerede her gennemgår billedet en transformation, hvor flader og figur tvinges ind i en delvis opløsning, således at overgangen fra det ene til det andet bliver visuelt diffus og dermed også mere u håndgribelig.

Farvefelterne har den samme grad af mættethed og styrke og denne nøjagtige afstemning er af afgørende betydning for kunstneren, idet hun betragter den tekniske kompromisløshed som et væsentligt element i hendes kunst. Janne Secher Frausing er ikke typen, der springer over, hvor gærdet er lavest – tværtimod kan vejen til de færdige værker, sagtens gå ad adskillige udgaver af nøjagtig det samme motiv. Hun kan lide langsomheden og hun elsker bemestringen, så derfor udføres alt i hånden og der bruges aldrig tape eller lineal i maleprocessen.

Det første polykrome maleri fungerer som en prøve hvor farverne vælges efter systemet. Herefter males atter to nye billeder: et, hvor farverne iblandes hvid maling efter det grundlæggende system og et andet, hvor processen gentages men denne gang iblandet sort maling. Farverne i den sorte og den hvide udgave, afstemmes i forhold til hinanden og det er disse to udgaver, som til slut, udgør de egentlige værker.

Processen skaber en intimitet i forhold til motivet, der er afgørende i billedernes afsluttende fase, hvor hun pga. den sorte eller hvides inverssive karakter, næsten arbejder i blinde på den sorte eller hvide flade, og derfor tvinges til at bringe billedet frem til afslutning gennem intuitive valg. Det betyder at det til sidst er øjet og intuitionen, der afgør farvernes indbyrdes vibration og styrke. På den måde bliver forholdet mellem systemet og følelserne et afbalancerende spændingsfelt i Janne Secher Frausings kunst.

Således foregår en elegant transition, hvorved motiv og farver ved hjælp af systemets konsekvente greb og den lancerede overmalings transformerende effekt, presses ud i et diffust grænseland, hvorfra værket stiller spørgsmål ved, hvad vi forstår som hhv. et polykromt figurativt maleri og en monokrom. Processen ender med et semihvidt og et semisort maleri. Begge udfordrer de vores opfattelse af værket og begge fremstår de med en sælsom skønhed, som stammer fra farvepigmenterne, der hemmelighedsfuldt giver sig til kende som en sagte hvisken lige bag ved det, vi med første øjekast, opfatter som en sort eller hvid overflade.

Janne Secher Frausing er en systematisk og analytisk personlighed, der løser de kunstneriske opgaver, som hun stiller sig selv, med en sjælden metodisk konsekvens. Samtidig er hun pga. "blindheden" i slutfasen, tvunget til også at forholde sig til farven med hjertet. Herved bringes systemet og intuitionen i samspil og billedet er "på plads", når de to indflydelser er i balance. Resultatet er et sjældent hybridmaleri på kanten af det vi kender: smukt, overraskende og kompromisløst, på en måde, som gør Janne Secher Frausings kunst udfordrende, eksklusiv og radikal.